

ULL D'ESCALA

Territoris en tensió

06.02.25 - 11.04.25

amb el suport de

ACADÈMIA
DE BELLES ARTS
DE SABADELL
FINANÇACIÓ PÚBLICA

L'Associació d'Artistes Plàstics i Visuals de Sabadell
presenta ***Territoris en tensió***, la segona exposició
del cicle Ull d'Escala.

Aquesta mostra dona veu als artistes de l'entitat i promou
la reflexió sobre temes d'actualitat. En aquesta edició,
els participants han abordat la idea de territoris des de
múltiples perspectives, explorant-ne les tensions.

Cada obra és una interpretació personal d'aquest
concepte, que reflecteix la diversitat de visions
i llenguatges que conviuen dins l'AAPVS.

El territori es configura com un espai on es manifesten
les dimensions emocionals, polítiques i socials dels
paisatges que ens envolten, però també pot ser un espai
íntim i personal: el nostre propi cos. Aquesta pluralitat de
mirades ens convida a qüestionar com limitem i projectem
els nostres propis territoris en un moment
de canvis constants.

L'exposició no pretén oferir respostes definitives, sinó
obrir un espai d'interrogants que generin connexions
entre la subjectivitat de l'artista i la percepció
de l'espectador.

Amb aquesta mostra, reafirmem el compromís
de l'associació amb la creació contemporània i la voluntat
d'obrir espais per a la visualització dels treballs dels
nostres socis i sòcies. Ull d'Escala continua així el seu
recorregut com a plataforma d'experimentació, intercanvi
i connexió entre artistes i públic.

Associació d'Artistes Plàstics i Visuals de Sabadell
Sabadell, 6 de febrer de 2025

33

El darrer dia
Oli sobre fusta
19 x 24 cm
2025

Ů ↑ ◇ † ✕

AUNIA NISUNIN

Món obert

Collage i dibuix amb retolador

40 x 40 cm

2025

EMÍLIA BOIX

Forces

Gravat monotyp

48 x 31 cm

2024

MARIA BOSCH

Cub

Argila vermella i engalbes cuit a 1025°C

20 x 23 x 20 cm

2021

CÀNDIDA BRACONS

Sèries humanes

Tècnica mixta

42 x 30 cm

2019

GEMMA CANAL

Diàspora XXI

Serigrafia i brodat sobre teixit de lli cru

32,6 x 26,4 cm

2023

MUNTS CASAMITJANA

Gaza

Aquarel·la

19 x 26 cm

2024

ISABEL FELIU

Èxode II

Tècnica mixta (Collage, gouache, acrílic i llapis de color sobre paper)

30 x 21 cm

2019

MONTSE GARRIGA

Biblio gràfia

Escultura objectual

39 x 19 x 9 cm

2024

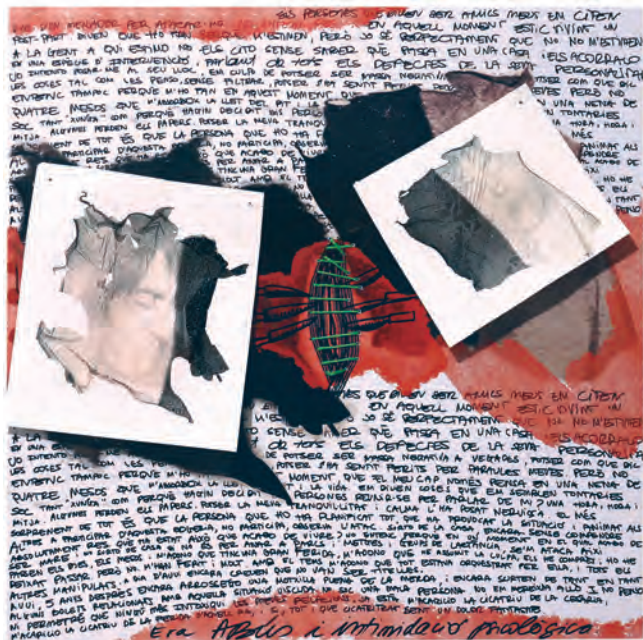
JOSEP GERONA

Retrat (H. a Benet Ferrer)

Oli s/cartró

36 x 32 cm

2024

H.T.A.

Cicatriu fantasma

Tècnica mixta (Collage, transferència amb fotografia Polaroid)

32,8 x 32,8 cm

2025

ANTONI MARQUÈS

Tensions

Resina de polièster pintada i planxa d'acer

42,5 x 15 x 16 cm

2003

FERRAN MAS

Conflicte ètnic

Tècnica mixta sobre paper

38 x 31 cm

2010

NÚRIA MAS

Tensions a la ciutat

Collage tèxtil

34 x 44 cm

2024

ASSUMPCIÓ ORISTRELL

Cartografies i conflictes

Tècnica mixta sobre paper

31 x 42 cm

2022

Si tenses els territoris de l'art, queda l'Ull d'Escala

Mireia Peris i Bernat Lladó

BLL Mireia, ara que m'he posat a escriure aquestes ratlles per acompanyar la magnífica exposició *Territoris en tensió*, soc conscient que tu i jo estem davant d'una primera tensió que m'havia passat per alt fins ara, i que potser és eloqüent amb el contingut de moltes de les obres que es poden veure a l'Ull de l'Escala. No sé quin significat li dones tu a aquesta expressió, però d'alguna manera la tensió sempre prové de certa gravetat, d'un pes excessiu de les coses, d'una densitat que desborda qualsevol espai disponible. I jo, ara que començo a escriure, sento també aquesta tensió a les mans i al cap perquè soc conscient que l'espai d'aquesta pàgina, l'espai

que tan amablement ens han cedit els amics de *l'Associació d'Artistes Plàstics i Visuals de Sabadell*, no és suficient per absorbir ni allotjar totes les idees, arguments i significats que cada artista ha expressat amb les seves peces.

MP Bernat, també vaig tindre aquesta mateixa sensació que comentes el vespre de la inauguració. La curiositat ens estirava a visitants i artistes, no només cap a l'exhibició instal·lada a la mateixa escala, sinó també cap als espais expositius de la planta baixa i el soterrani: amunt i avall, amunt i avall!

A l'escala, la força centrífuga de la mostra que envaïa el perímetre, i les mides reduïdes de l'espai, ens obligava a recolzar-nos a les parets, entre els buits que deixaven algunes de les obres penjades, per deixar pas. Ens agafàvem fort a les baranes i als laterals de l'escala, i des dels graons aconseguíem la distància adequada per poder enfocar, per exemple, les *Perspectives limitants* de Berta Tiana, i observar les peces exposades sense caure. A més, si ens apropàvem a les obres del replà per contemplar-les de prop, o per desxifrar els textos d'Helena Torrent a la *Cicatriu fantasma*, ens hàviem d'anar movent constantment per permetre el fluir de la gent. Tot plegat travessava l'Ull d'Escala, tensant l'espai lllindar en què s'havia convertit, fins a desbordar-lo.

Hui, des de la quietud de ma casa – que per sort no s'enfonsa com la del *Darrer dia* –, mentre repasse les obres de les artistes reproduïdes en el catàleg, aquesta tensió del territori expositiu ha desaparegut completament. L'ordre seqüencial de les imatges encapsulades a les pàgines del catàleg, la calma de les onze de la nit i la fi de la meua pròpia tensió *mare-filla* d'aquest vespre, faciliten que, ara, qui tibi de la meua atenció sigui només l'efecte poderós de cadascuna de les peces, des de la seua essència única i la seua/meua intimitat.

BL Recordo perfectament el tràfec de la inauguració que comentes, Mireia, i amb la teva descripció m'adono que el territori és una metàfora ben present a la nostra experiència quotidiana. Fixa't que hem passat del territori de la pàgina – l'horror de la pàgina en blanc! –, al territori

arquitectònic de l'Ull d'Escala. Fins ara, però, sempre hem ressaltat aspectes relacionats amb el neguit, amb la força i amb la pressió. Potser perquè el terme *territori* ja suggereix aquestes vivències.

De fet, sempre l'hem associat a l'exercici del poder, del domini i del govern. Els militars no diuen mai que han controlat un paisatge, per exemple; sempre conquereixen i ocupen un territori. Segurament és per això que avui en dia encara es discuteix sobre l'origen de la paraula: ¿territori prové de «terror», és a dir, del sotmetiment per mitjà de la força d'un lloc i la seva gent, o de «terra», un terme sens dubte més neutre i descriptiu?

En aquest sentit, crec que moltes de les obres es poden llegir seguint aquest doble origen de la paraula, si bé m'agradaria ressaltar les que, al meu entendre, són més properes al territori-terror.

Per què es tapen els ulls les dones vestides de vermell que apareixen a *Sèrie humanes*, de Cànida Bracons, si no és per ignorar el terror? Per menystenir les figures negres que intenten travessar els filferros de punxa, símbol de les fronteres geopolítiques? Per oblidar tots els *èxodes i diàspores* del segle XXI, o el terror de *Gaza*?

M'encurioseix, d'altra banda, saber com interpretes tu l'obra *Tensions*, de l'escultor Antoni Marquès. Jo, continuant amb l'argument del territori com a domini, hi veig una línia de successió monàrquica: corones que es perpetuen una damunt de l'altra, exercint sempre un poder vertical i jeràrquic. Unes corones que, alhora, semblen punys que governen amb aplom i duresa.

Em pregunto també si el territori dels humans, que és sempre un territori en tensió, delimitat per fronteres, pot contenir l'aire,

el *pneuma* dels antics, l'alè de vida, com suggereix Jordi Plana a *L'Asfíxia del Cercle*. Aleshores em ve al cap que més que ser territorials, potser hauríem d'aprendre a ser atmosfèrics, com indica l'obra de Laura Sabaté. Ser més atmosfèrics, Mireia, ¿pot voler dir aprendre a viure com els ocells?

MP És cert, Bernat: la tercera dimensió de l'espai ens permet incorporar el volum a l'equació; bé siga per escapar com ocells i descomprimir-lo, com per habitar-lo en tota la seua complexitat.

De fet, hem parlat de paisatges i territoris, però qui millor que la ciutat com a contenidora del conflicte urbà! L'ona expansiva de les *Tensions a la ciutat* que provoca, per exemple, Barcelona, es fan evidents a les obres de la Núria Mas i a la de Gerard Torres; molt més si tenim en compte que, en un *Món obert* com el d'Aunia Nisunin, és difícil predir fins on arribarà el seu impacte.

En qualsevol cas, què ve després de totes aquestes tensions? Què passa quan la pressió desapareix? Què fer quan, si fem cas de l'ordre que ens dona Domènec Triviño, *ja es pot enfonsar* tot?

De vegades, tibar massa pot semblar tan terrorífic com el garbuix de línies que es barregen fins a l'ofec a l'obra de Montserrat Senserrich, ja ho deies tu abans! Tot i així, aquest procés, podria arribar a ser transformador en el millor sentit de la paraula?

Si l'objecte o subjecte sobre el qual exercim pressió és suficientment elàstic, quan desapareixen les forces que el tensionen, recuperarà el seu estat anterior. Ara bé, aquesta resiliència infinita dels cossos i els territoris, és sempre desitjable? Existeix la transformació (o l'evolució) sense tensió prèvia?

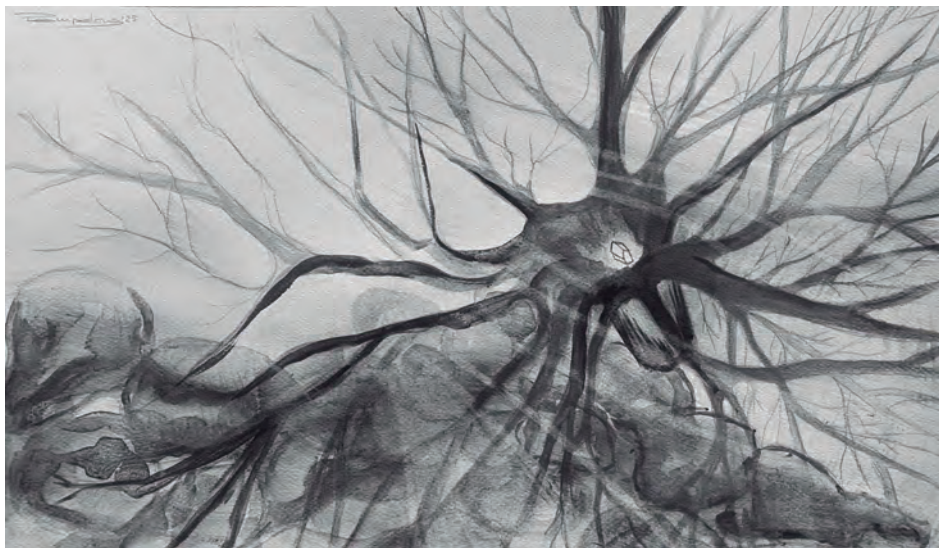
BL L'última pregunta que formules, Mireia, em sembla una bona manera d'acabar aquest text. De fet, la història del territori, de tots els territoris, siguin reals o imaginats, és el resultat d'una dialèctica constant entre tensar i aflluixar. En aquest sentit, doncs, totes i cadascuna de les obres exposades, amb els seus recursos, llenguatges i històries, expressen bé aquesta dialèctica.

Estic convençut que, com a mi, t'hauria agradat continuar conversant sobre l'exposició, especialment sobre les obres i artistes que no hem pogut incloure en aquest escrit. Però, per enllaçar una idea del principi amb una del final, només podem excusar-nos dient que la pàgina en blanc no és prou «elàstica» per allotjar tota la riquesa de matisos i d'experiències que proposa «Territoris en tensió».

Mireia Peris
Arquitecta urbanista

Bernat Lladó
Geògraf

Sabadell, febrer del 2025

TERESA PAMPALONA

La casa de l'arbre

Grafit i nitram aquarel·lable

30 x 50 cm

2025

JORDI PLANA

L'asfíxia del cercle

Càmera inflada de cautxú negre i gomes elàstiques

32 x 32 x 22 cm

2025

JOSEP POBLADOR

Dues superfícies: Tibant

Gravat al buit no estampat sobre paper amb pines

Edició 1/3

40,5 x 40,5 cm

2025

LAURA SABATÉ

Atmosfera

Tècnica mixta

35 x 38 cm

2025

SABIRINOT
Casa en tensió
Aquarel·la
33 x 43 cm
2022

MONTSERRAT SAÑA

Sense títol

Fotografia digital sobre paper Matt Fibre

20 x 30 cm

2024

MONTSERRAT SENSERRICH

Sense títol

Tècnica mixta sobre paper

35 x 25 cm

2025

BERTA TIANA

Perspectives limitants

Còpia fotogràfica amb paper Fine Art

15 x 22 cm

2024

GERARD TORRES SANMARTÍ

L'aplec del cargol

Oli sobre tela

33 x 40 cm

2024

TRIVIÑO

Ja es pot enfonsar

Llapis i collage

27 x 35 cm

2019

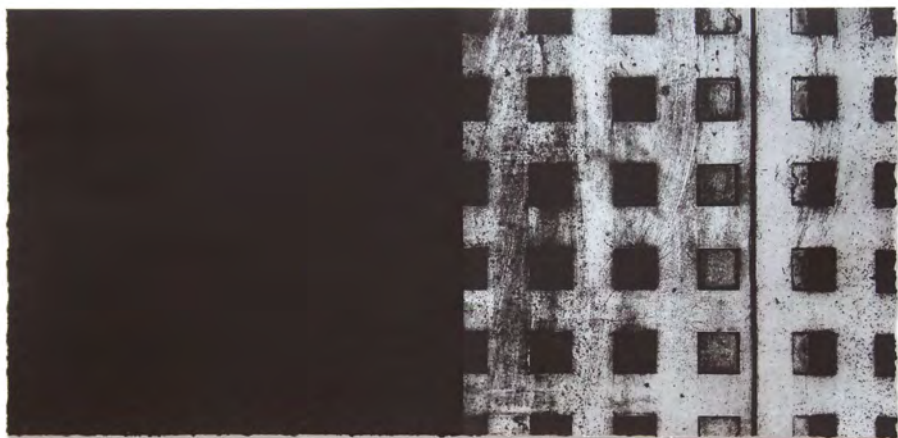
VALDOR

S.S. Soledad Social

Tècnica mixta amb oli (Paper sobre cartró pedra)

40 x 28 cm

2024

ANNA VILARRÚBIAS

mare-fills

Fotogratat (planxa de fotopolímer i positiu digital) i linografia

20 x 41 cm

2025

XEIVI

Sebastià àtomic: Encara podem caminar soles per Sabadell?

Fotografia collage

15 x 10 cm

2024

Participants

33 - Aunia Nisunin - Emília Boix - Maria Bosch
Càndida Bracons - Gemma Canal - Munts Casamitjana
Isabel Feliu - Montse Garriga - Josep Gerona
H.T.A. - Antoni Marquès - Ferran Mas
Núria Mas - Assumpció Oristrell - Teresa Pampalona
Jordi Plana - Josep Poblador - Laura Sabaté - Sabirinet
Montserrat Saña - Montserrat Senserrich
Berta Tiana - Gerard Torres Sanmartí - Triviño
Valdor - Anna Vilarrúbias - Xeivi

Volem mostrar el nostre agraïment
a totes aquelles persones, entitats i membres
de l'associació que ens han ajudat en aquest projecte.

Fotografia: Helena Torrent Avellaneda

Disseny gràfic: Natàlia Santos

Aquest catàleg de Territoris en tensió
s'ha acabat d'imprimir al taller Artgraf,
a Sabadell el dia 12 de març de 2025,
el setanta-unè dia de l'any del calendari gregorià.

Se n'ha fet una tirada de 125 exemplars

També és l'any que ens ha deixat
l'artista sabadellenc
Pep Domènech
in memoriam

aapvsabadell.cat
@artsabadell

ACADÈMIA
DE BELLES ARTS
DE SABADELL
FUNDACIÓ PRIVADA

Col·labora

Figuerola
Belles Arts

